

Οι νεοφανείς αστέρες

/ Πνευματικά Αποσπάσματα

«Τους νεοφανείς αστέρας», «τους εν εσχάτοις τοις χρόνοις περιφανώς αθλήσαντας» τιμά κατ' έθος η Εκκλησία μας την Γ' Κυριακή του Ματθαίου (Β' μετά των Αγίων Πάντων). Σύμφωνα με το Συναξάριο της εορτής, την ακολουθία της οποίας έχει συνθέσει ο Άγιος Νικόδημος Αγιορείτης, αυτήν την ημέρα «μνηϊαν επιτελούμεν πάντων των Αγίων Νεοφανών του Χριστού Μαρτύρων των μετά την Άλωσιν της Κωνσταντινουπόλεως μαρτυρησάντων».

- Γράφει η Σοφία Μπεκρή, φιλόλογος-θεολόγος

Η πρόνοια του αγαθού και φιλεύσπλαχνου Θεού ενήργησε, ώστε κατά την πολύχρονη αιχμαλωσία το γένος μας να μην μείνη απαραμύθητο, αλλά «δι' αυτής και εξ αυτής (της αιχμαλωσίας) ευκλεής (ένδοξος) και άξιος καρπός ανεβλάστησεν, οι νεοφανείς μάρτυρες» (από τον Οίκο της εορτής).

Διπλή, επομένως, η προσφορά των Νεομαρτύρων: πνευματική και εθνική.

Αυτοί υπήρξαν «κραταίωμα» της ορθοδόξου πίστεως σε καιρούς χαλεπούς, όταν αυτή πολεμείτο λυσσαλέως τόσο από τους αλλοθρήσκους Οθωμανούς όσο και από τους δυτικούς αλλοδόξους -οι δεύτεροι, μάλιστα, ήταν περισσότερο δυσδιάκριτοι και ύπουλοι εχθροί. Γι' αυτό, στην σύγχρονη εποχή, Νεομάρτυρες θεωρούνται οι από τον 12ο αιώνα και εξής μαρτυρήσαντες, συμπεριλαμβάνονται επομένως σε αυτούς και οι τελειωθέντες υπό των Λατινοφράγκων και μάλιστα μετά από την Α' Άλωση της Κωνσταντινουπόλεως κατά την Δ' Σταυροφορία (1204).

Εκτός όμως από προαπιστές του ορθοδόξου δόγματος οι Νεομάρτυρες ανεδείχθησαν και «προστάται του ημετέρου γένους», διότι όποιος έχανε την πίστη του ήταν χαμένος και για το γένος, εξ ου και η έκφραση «τούρκεψε», για όποιον αλλαξοπιστούσε. Κοντολογίς, η εθνική προσφορά των νεοσυλλέκτων αυτών μαρτύρων υπήρξε τεράστια. Αφ' ενός μεν οι νέοι αυτοί αθλητές προστέθηκαν στην χορεία των παλαιών αθλητών της πίστεως, με τους οποίους ένωσαν την μαρτυρία των στον ουρανό, αφ' ετέρου δε με το μαρτύριό των ενίσχυσαν τους τυραγνισμένους ραγιάδες και μάλιστα ενεδυνάμωσαν αδύναμους αδελφούς στον αγώνα και στην μαρτυρία των εναντίον του κοινού εχθρού, της πίστεως και της πατρίδος.

Γι' αυτό, παρά τα πολυώδυνα μαρτύριά των, παρέμεναν σταθεροί στην πίστη των και ωμολογούσαν με θάρρος: «Δεν τουρκεύω», «δεν προδίδω τον Χριστό», αλλά και «πολεμώ (-ούμε) για την ελευθερία της Ελλάδος». Έτσι οι όροι «Νεομάρτυς» και «Εθνομάρτυς» ταυτίζονται, στην κατηγορία δε αυτήν περιλαμβάνονται Οσιομάρτυρες, όπως ο Κοσμάς Αιτωλός, ο Σεραφείμ ο , Φαναριοφαρσάλων, ο Αθανάσιος Διάκος κ.α, αλλά και όλοι οι άλλοι και μάλιστα νέοι αγωνιστές, παιδιά, έφηβοι, παλληκαρόπουλα και κοπέλες, που δεν δέχονταν να ατιμαστούν ή να αλλαξοπιστήσουν αλλά θυσίαζαν πρόθυμα τους εαυτούς των «για του Χριστού την πίστη την αγία και της πατρίδος την ελευθερία».

Κατά τ' άλλα «τα νεόφωτα άστρα», «οι νέοι οπλίται του Χριστού» σε τίποτε δεν διέφεραν απ' τους προ αυτών στερρούς αθλητές. Εβάστασαν το δοκίμιο της

πίστεως με υπομονη και άντεξαν παρόμοια και αγριότερα ακόμη μαρτύρια: αικισμούς, τυμπανισμούς, ακόμη και αποτρόπαιους σουβλισμούς για την αγάπη του Χριστού. Και αντί να δειλιάζουν και να αποτρέπονται από τα δεινά βασανιστήρια, αυτοί περισσότερο ενδυναμώνονταν από την αγάπη του Χριστού και από τους πνευματικούς των αλείπτες αλλά και φιλοτιμούνταν και συναγωνίζονταν στο μαρτύριο άλλους τολμηρούς αδελφούς.

Πάνω απ' όλα, όμως, παλαιοί και νέοι αγωνιστές, «το περικείμενον ημίν νέφος μαρτύρων» «αφορούσαν» (προσέβλεπαν) στον «αρχηγό και τελειωτή της πίστεως» (Εβρ., ιβ' 1-2), τον πρωταθλητή Χριστό, ο οποίος υπήρξε ο εμπνευστής των και το ισχυρό κραταίωμά των. Αυτόν επικαλούνταν κατά την διάρκεια του μαρτυρίου των και αυτός τους ενεψύχωνε να αντέξουν και να μην λυγίσουν. Η μορφή του θεμελιωτού της πίστεως Χριστού και το παράδειγμα πάντων των μιμητών Του, Αποστόλων, κηρύκων, ομολογητών και πάσης φύσεως μαρτύρων τους έδινε θάρρος και κουράγιο στην άθλησή των. Κυρίως όμως τους παρώτρυνε η ελπίδα της αποκτήσεως των μελλόντων αγαθών και του στεφάνου της αιωνίας δόξης Του, «ον επηγγείλατο ο Κύριος τοις αγαπώσιν Αυτόν» (Καθολική Επιστολή Ιακώβου, α' 12).

Αυτή η ίδια ελπίδα ας τρέφη και εμάς να δίνωμε την δική μας μαρτυρία και τον δικό μας αγώνα στους σύγχρονους χαλεπούς καιρούς, που η πίστη και πάλι δοκιμάζεται από φανερούς και κρυφούς εχθρούς, ώστε όχι μόνον να μην αποκάμωμε «ταίς ψυχαίς ημών εκλυόμενοι (αποθαρρυνόμενοι)» (Εβρ., ιβ' 3) αλλά αντιθέτως να αντλούμε συνεχώς δύναμη και θάρρος από τους αγλαούς παλαιούς και νέους καρπούς της πίστεως.

Είθε ο αγαθός Θεός, διά πρεσβειών πάντων των Αγίων των, να καταξιώση, τέλος, και εμάς να λάβωμε μέρος στις δικές των τιμές και να απολαύσωμε όλοι μαζί την επαγγελία των αγαθών Του στην ατέρμονη βασιλεία Του. Γένοιτο!

Πηγή: pemptousia.gr